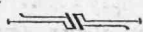

ΑΓΡΟΤΙΚΟΝ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ.*

ΙΕ'.

Μοιραῖος ἀποχωρισμός.

Τρεῖς παρήλθον ἔκτοτε μῆνες, οἵτινες εἰς τοὺς μεμνηστευμένους ἐφάνησαν ὡς τρεῖς ἡμέραι. Οὕτω ταχέως παρέρχεται ὁ χρόνος παρὰ τοῖς ἐν εὐτυχίᾳ ζῶσι.

Καὶ ὑπάρχει χρόνος θελξιοθυμότερος δι' ἕκαστον θνητὸν παρὰ τὸν χρόνον τῆς μνηστείας! καὶ μάλιστα ὅταν ὁ μεμνηστευμένος ᾖ φοιτητής. ὦ! ναί, ὁ χρόνος οὗτος εἶναι ἡ μόνη ἐποχὴ τῆς ἐπὶ γῆς σχετικῆς ὁλβιότητος τοῦ θνητοῦ. Εἶναι ἡ ἐποχὴ τῶν ὁνείρων! Ὅτε ἡ λέξις ματαιότης δὲν κατανοεῖται, ὅτε πᾶσα θλιψὶς λησμονεῖται καὶ πᾶσα μέριμνα ἀποσβεῖται, μειδιῶσαι δὲ ἐλπίδες περιπίπτανται περὶ τὸ ἀμοιβαίως ἀγαπώμενον ζεύγος, ὅτε τὰ στήθη προσκολλώμενα ἐπ' ἄλληλα καὶ αἱ καρδίαι πλησιάζουσιν ἀλλήλαις πᾶλλον καὶ διὰ τῶν παλμῶν συνδιαλέγονται μυστηριωδῶς!

Ἀλλὰ καὶ οὕτως ὄντες δὲν εἶναι ἐντελῶς εὐτυχεῖς οἱ θνητοὶ καὶ προσδοκῶσι τὴν κορυφωσιν τῆς εὐτυχίας ἐν τῇ ἀλλήλων ἀπολαύσει κατὰ τὸν γάμον. Ἀλλ' ἡ πρώτη φεῦ! ἡμέρα τοῦ γάμου εἶναι καὶ ἡ ἐσχάτη τῆς ἰδανικῆς εὐτυχίας, ὅποτε ἡ πραγματικότης τοῦ ὁλοχαροῦς τούτου κόσμου περυσιάζεται πρὸ τῶν συζύγων ὑπὸ πᾶσιν τὴν ἀληθῆ αὐτῆς μορφήν, παύονται πλέον τὰ ὄνειρα, αἱ δὲ ἀνάγκαι τοῦ βίου βοῶσι πρὸς τὸν ἐπιχειροῦντα νὰ σταματήσῃ καὶ ἐνθυμηθῇ τὰς πρώτας τέρψεις: «Προχώρα! ἐκεῖνα διὰ σέ παρήλθον, ἄλλοι ἤδη ἀπολαύουσι τῶν τέρψεων τῆς νεότητος! σὺ βιάδιζε πρὸς τὰ πρόσω, ἕως οὗ ἐπιστρέψῃς εἰς γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθης!» Καὶ κλίνει πάλιν τὸν αὐχένα καὶ προχωρεῖ ὑπέκκων εἰς τὰς ὀπαιτήσεις τοῦ βίου τρυφῶν ἐπὶ ταῖς παρελθούσαις ἀναμνήσεσι καὶ ἐλπίζων· τί; οὐδ' αὐτὸς οἶδε τί.

Ὁ Σεπτέμβριος ἤδη εἶχε ρθῆσαι καὶ τὸ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστήμιον ἀνοίξαν καὶ πάλιν τὰς πύλας αὐτοῦ προσεδόκα τὴν προσέλευσιν τῶν φοιτητῶν.

Ὁ Ἀρίστων καταπνίγων τὴν λύπην του, ἀπεχωρίσθη τῆς φίλης αὐτοῦ, ἐν ᾗ δάκρυα ἀνέβλυζαν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἀμφοτέρων, ὑπισχνούντο ἵνα διὰ τῶν γοημιῶν καταστήσωσιν, ὡς οἶόν τε ἀνύσιμον τὴν στέρησιν ἀλλήλων. Τέλος ἀπεχωρίσθησαν, ἀνατίθει δ' ἕκαστος τὸν ἕτερον εἰς τὴν θείαν Πρόνοιαν.

Ὁ περὶ πάντα ἀμφιβάλλον ἐκεῖνος φοιτητής, εὐθὺς ὡς ἠράσθη, εἶχεν ἀνάγκην νὰ παραδέχεται τὴν ὑπαρξιν τῆς Προναίας. ὅπως τὴν προσπάθειαν νὰ ἐμπιστεῖται τὸ ἀγαπητὸν ὄν, ὅπερ κατ' αὐτὸν ὑπεράνθρωπον ὄν ὑπὸ ὑπεράνθρωπου δυνάμεως ἔδει νὰ προστατεύεται καὶ προφυλάσσεται.

Ἀπεχωρίσθησαν πλήρεις ἐλπίδων περὶ μέλλοντος ἀμείνονος. Ἡ δὲ νεῆνις ἐπανελάθε πάλιν, τὰς πρώ-

τας αὐτῆς ἔξεις, τὰς ἐκδρομὰς εἰς τὸ δασύλλιον, τὰς μελέτας καὶ τοὺς ρεμβασμούς· ἀλλ' ἤδη ἀντικείμενον τῆς ρέμβης αὐτῆς ἦν ὁ μνηστήρ, τὸ ἀγαπώμενον ὄν. Ἡ ζωὴ τῆς φαντασίας παρίσταν αὐτὸν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς ὡς θεσαυρὸν σπένδιον, ὃν αὐτὴ καὶ μόνῃ ἐπεφύλαττεν ὁ οὐρανός.

Ἡ φαντασία, ὡς γνωστὸν, καλλύνει καὶ ἐξαίρει τὰ ὄντα, ἅπερ ἡ ψυχὴ ἠγάπησεν ἐνδομύχως καὶ διέτεθν αὐτοῖς εὐαρέστως. Μὴ ἀρκομένη δὲ εἰς τὴν κατ' ὄντα ἀναπαράστασιν αὐτῶν, ὅποταν ὑπνούντος τοῦ σώματος χειραφετῆται, σπευδεῖ εἰς εὐρεσιν τοῦ ποθουμένου καὶ ἀναστρέφεται μετ' αὐτοῦ ἐκ τοῦ συστάδην, ἕως οὗ ζωὴ ἐντύπωσις ἐκ τῶν συμβεβηκότων τῆς ἀναστροφῆς ἐκεῖνης τῆς φανταστικῆς ἀφυπνίζει τὸν κοιμώμενον, καὶ τότε οὗτος πλήρως ἀπογοητεύσας ἀναφώνει. «Ἦτο ὄνειρον»!

Ὁνειρον! λεπτὰ τινὰ ἀθανασίας, ἃ ὁ ὕπνος κλέπτει παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ θανάτου, ὅπως ἴσως δείξῃ ἡμῖν τὸ ἀθάνατον τῆς ἡμετέρας ψυχῆς!

ΙΣΤ'.

Συνέχεια καὶ τέλος.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας ἡ Ἀναστασία ἔλαβεν ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ μνηστήρος τῆς, ἐν ᾗ ἐκεῖνος περιέγραφε μετὰ χάριτος τὸ τερπνὸν αὐτοῦ ταξίδιον καὶ τὸν μονότονον φοιτητικὸν βίον. Κατέστρεψε δὲ τὴν ἐπιστολὴν διὰ τῶν ἑξῆς: «Ἡ στέρησίς σου, φιλήτη μοι προξενεῖ μοι ἀποστροφήν πρὸς πᾶσαν τέρψιν· διότι ὁ πρὸς σέ ἔρως μου εἶναι ἀμετρος. Ὁ ἔρως λέγω, πόσον τὸ ἡδύπικρον αὐτὸ συναίσθημα κατακλύζει μου τὴν καρδίαν! τί ἀρχὴ γέ εἶναι; Αἰσθάνομαι αὐτὸν ὅτι τοσοῦτον κατεκυρίευσέ με, ὥστε ἀδυνατῶ νὰ τὸν ὀρίσω. Λέγε μοι, τί εἶναι ἔρως»;

Οὕτως ἔγραφεν ὅπως τῇ δώσῃ ἀφορμὴν πρὸς φιλοσοφικὰς σκέψεις.

Ἡ δὲ κόρη ἀπῆλθον οὕτω πρὸς τὰ τελευταῖα ταῦτα:

«Τὸ συναίσθημα, ὅπερ ὡς λέγεις, πληροὶ σου τὴν καρδίαν ὑπὲρ ἐμοῦ, εἶναι ἀμοιβαῖον εἰς ἀμφοτέρους, εἶναι, ὡς λέγεις, ὁ ἔρως, ἦτοι δυνάμεις ὑψίστη, αὐτὸς οὗτος ὁ Δημιουργὸς ἐν μιᾷ αὐτοῦ ἐκφάνσει· δυνάμεις ἐνοῦσα ἡθικῶς δύο ὄντα οὕτως, ὥστε νὰ τείνωσι σφόδρὰ πρὸς ἀπόλαυσιν ἀλλήλων καὶ ἐν τῇ ἀπολαύσει νὰ ἀναπτύσσεται παρ' αὐτοῖς μείζων δύναμις ἀπλῆτου ἐπιθυμίας, ἐγὼ τοῦλάχιστον τοιοῦτον ἐν ἐμοὶ τὸν ἔρωτα αἰσθάνομαι. Ἀπόροισι δὲ τοῦ ἀγνοῦ ἔρωτός εἰσιν ἡ πίστις, ἡ ἐλπίς, ἡ ἀγάπη· ἅρα εἶναι θεῖον τι ὁ ἔρως καὶ εὐχάριον, δηλαδὴ ἡ συνεκτικὴ καὶ δημιουργικὴ τοῦ ὄντος δυνάμις. Σύμφωνον».

Ὁ νέος ἐπέστελλεν εἰς ἀπάντησιν.

«Σύμφωνι, γλυκυτάτη μοι φίλη, σύμφωνι, ἀθάνατε κόρη.

Ναί, εἶσαι ἀθάνατος. Βλέπω τοῦτο εἰς τὴν ἐκλαμψιν τοῦ πνεύματός σου. Ναί, αὐτὸ δὲν εἶναι τι πεπερασμένον. Δὲν εἶναι δικαιοσύνη σου, ὅστις οὕτως ἀποφαίνεται, ἀλλ' ἄλλη τις ὑψηλότερα δυνάμεις

*) Ἦδε ἀριθ. 45, σελ. 888—889.

ἐνοικοῦσα ἐν σοί, τὸ πνεῦμά σου, ὅπερ ἐστὶν αἰώνιον ὡς καὶ αἱ ἀλήθειαι, ἃς διατυποῖ εἶναι αἰώνιαι »!

Τοιαῦτα διημείδοντο μεταξύ τῶν νεαρῶν μνηστῆρων καὶ παρόμοια κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐν Ἀθῆναις διαμονῆς τοῦ φοιτητοῦ.

ΜΕΝ. Π. ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΗΣ.

(Ἐπεται συνέχεια)

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ.

Ἀκαδημία τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῶν γραμμάτων ἐν Παρισίῳ.

Κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτῆς συνεδρίαν ὁ κ. Deloach ἀποπερατεῖ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὑπομνήματος αὐτοῦ «περὶ τῆς χρήσεως τῶν δακτυλιδίων ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ καὶ ταῖς πρώταις ἐκατονταετηρίαι τοῦ μέσου αἰῶνος». Ἀναζητεῖ τοὺς τηρουμένους κανόνας ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν γυναικῶν. Ἀπὸ τῶν πρώτων χρόνων τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, οἱ ἐπίσκοποι ἐλάμβανον κατὰ τὴν χειροτονίαν αὐτῶν δακτυλίδιον χρυσοῦν, ὅπερ συγκατελέγετο ἐν τοῖς σημείοις τῆς ἐπισκοπῆς. Κατ' ἐξαιρέσιν, οἱ ἡγούμενοι (abbés) τῶν μεγάλων μοναστηρίων ἐλάμβανον ὡσαύτως τὸ δικαίωμα τοῦ φέρειν δακτύλιον. Τὰ κοράσια ἠκολούθουν τὰς διατάξεις καὶ ἐξῆς τῶν πατέρων αὐτῶν, αἱ ὑπανδρὸς γυναῖκες τὰς τῶν συζύγων αὐτῶν. Αὐταὶ ὤφειλον νὰ τηρήσωσιν ἕνα μόνον κανόνα περὶ τοῦ γαμηλίου δακτυλίου, ὅστις ἔδει νὰ ᾖ ἀργυρεὺς, ἀλλὰ καὶ ὁ κανὼν οὗτος ἔχει ἐξαιρέσεις, διότι ἐν τοῖς μνημείοις τῆς γαλλο-φραγκικῆς ἐποχῆς εὐρήνται πολλοὶ γαμηλίοι δακτύλιοι χρυσοῖ.

Κατὰ τὴν ρωμαϊκὴν ἀρχαιοτάτην οὐχ ὑπῆρχε κανὼν περὶ τῆς χειρὸς ἢ τοῦ δακτύλου, ἐφ' ᾧ ἔδει νὰ τίθεται ὁ δακτύλιος. Ὅτε ὁμῶς ὁ δακτύλιος ἐγένετο ἀντικείμενον πολυτελείας, ἐφέρετο ἐπὶ τοῦ τετάρτου δακτύλου τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς, πρὸς προφύλαξιν. Ἐπὶ τῆς κατὰ αὐτοκρατορίας, οἱ δακτύλιοι ἐφέροντο ἀδιαφόρως, ὡς ἐκρίνετο καλλίον, ἐξαιρέσει τῶν ἐπισκοπικῶν δακτυλίων, οἵτινες ἐφέροντο ἐπὶ τοῦ τετάρτου δακτύλου τῆς δεξιᾶς χειρὸς, καὶ τοῦ γαμηλίου δακτύλου, ὅστις ἐφέρετο ἐπὶ τοῦ τετάρτου δακτύλου τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς.

Ὁ πρόεδρος ἀνῆγγειλεν ὅτι ὁ Χαμδῆ-βέης, διευθυντῆς τοῦ αὐτοκρατορικοῦ μουσείου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, παρίσταται ἐν τῇ συνεδρίᾳ. Τῇ ἀρωγῇ αὐτοῦ, ἐπιπροστίθηναι ὁ πρόεδρος, ὁ κ. de Sarzec ἠδυνήθη νὰ ἀναλάβῃ τὰς ἀνασκαφὰς τοῦ Tello, αἵτινες παρέσχον τοσαύτας ἀνακαλύψεις ὑπὲρ τῆς ἀσσυριολογίας.

Ὁ Χαμδῆ-βέης εὐχαριστεῖ τὴν ἀκαδημίαν, ἐπιτρέψασθαι αὐτῷ νὰ μετάσχῃ τῆς συνεδρίας. Λογίζεται δ' εὐτυχίης, ἐπιλέγει, ἐπιλαμβάνομενος τῆς εὐκαιρίας ὅπως καταστήσῃ γνωστὰς τὰς ἀγαθὰς διαθέσεις τοῦ Σουλτάνου ὑπὲρ τῶν ξένων σφῶν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ ὅπως εὐμενοῦς ἀξιώνται ὑποδοχῆς ἐν Τουρκίᾳ οἱ φίλοι τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν τεχνῶν.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΑ. — Τὸ κακοκείμενον τῶν πέραν τῆς Γῆς κόσμων.

Ἐν προηγουμένῃ Ἐπιστημονικῇ ἡμῶν Ἐπιθεωρήσει,¹ τοῦ λόγου ὄντος περὶ τοῦ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως σπουδαιοτάτου ζητήματος τοῦ κατοικησίου τῶν πέραν τῆς ἡμετέρας Γῆς κόσμων, ἐπραγματεύθημεν τοῦτο ἐν ὀλίγοις καὶ διὰ γενικῶν γραμμῶν κατεδείξαμεν ὅτι ἐξ ὅλων τῶν μυριάδων τῶν ὁρατῶν ἡμῖν ἀστέρων μόνον οἱ πλανῆται, σώματα ψυχρὰ ἥδη καὶ ἐτερόφωτα, δυνατόν νὰ κατοικῶνται, ὅτι δέ, ὅπως κατηγορηματικώτερον ἀποφανθῶμεν περὶ τούτου, ἀνάγκη νὰ μελετήσωμεν τὸ ζήτημα τῶν συνθηκῶν τῆς ζωῆς ἐν τῷ σύμπαντι καὶ νὰ ἐξετάσωμεν εἴτα μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς αὐστηρότητος κατὰ πόσον τὰς ἀναγκαίας ταύτας συνθήκας τῆς ζωῆς εκπληροῦσιν οἱ εἰς τὸ ἡμέτερον ἡλιακὸν σύστημα ἀνήκοντες πλανῆται. Τὴν μελέτην ταύτην ἀναλαμβάνομεν σήμερον, ὑπομνηστικόντες τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις ὅτι καὶ κατὰ ταύτην πᾶσα παρ' ἡμῶν προσπάθεια καταβληθήσεται, ὅπως μὴ τὸ ἐφ' ἡμῖν ὑπερβῶμεν τὸν κύκλον τῶν ἐντελῶς βεβαιωμένων ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης γεγονότων, καίτοι τοῦτο, ὡς ἐκ μακρᾶς γινώσκομεν πείρας, καὶ διὰ λόγους εὐεξηγητοῦς, ἀναμφιδόλως καταστήσει τὴν ἡμετέραν μελέτην ἥττον ἐπαγωγὸν καὶ μᾶλλον ξηρὸν καὶ οἶονεῖ ἐσθερηνμένην τῆς θεολογίας αἰγλῆς, ἥτις φαινομενικῶς περιστέφει τὰς ἐπὶ φαντασιωδῶν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον βάσεων θεμελιωθείσας καὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος ὑπὸ διαφόρων ἡμετέρων τε καὶ ξένων δημοσιευθείσας καὶ ἀπὸ καλλιτεχνικῆς ἀπόψεως ἀμέμπους ἰσως κρινόμενας πραγματείας.

Τῆς μελέτης ταύτης καταρχόμενοι θεωροῦμεν ἀναγκαῖον ν' ἀναγράψωμεν καὶ σχολιάσωμεν τὴν εἰς τὰ στόματα πάντων φερομένην ἰδέαν ὅτι ἐκτὸς μὲν πάσης ἀμφιβολίας τὸ περιέχον (le milieu) εἶνε ὁλοσχερῶς διάφορον παρὰ τοῖς διαφόροις κόσμοις τοῦ σύμπαντος, προκειμένου ὅμως περὶ τῆς ζωῆς παράλογον θὰ ἦτο νὰ κρίνωμεν ἐκ τῶν ὑπὸ τοὺς ἡμετέρους ὀφθαλμούς καὶ ἐπὶ τῆς ἡμετέρας σφαίρας τελευτώντων, ὅτι δὲ ἡ ζωὴ προσαρμόζεται πρὸς τὰς μᾶλλον διαφόρους συνθήκας, καὶ κατὰ συνέπειαν ὅτι οὐδόλως ἡμῖν ἐπιτετραμμένον εἶνε νὰ εἰπωμεν κατηγορηματικῶς ὅτι ἡ ζωὴ ἐλλεῖπει ἀπὸ τῶν μακροσύνων τοῦ σύμπαντος χωρὶν διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι τὸ περιέχον ἢ αἱ συνθήκαι εἶνε ἐν ταύταις διάφοροι τῶν ἐπὶ τῆς ἡμετέρας γῆς.

Ἀναμφιδόλως, λέγει ὁ κ. Faye ἐν τῷ περιοδιδάστω ἔργῳ αὐτοῦ *Sur l'origine du Monde*², εἰάν αἱ ἀκαυστοὶ σαλαμάνδραι ἔξω ἐντὸς διατῆρου περιέχοντος, εἰάν αἱ ἐν τῷ κενῷ ἱπτάμεναι χίμαιραι ἠδύναντο νὰ τρέφονται ἐν αὐτῷ ἐκ secundes intentiones, ὡς χαριέντως ἔλεγον κατὰ τὸν μεσαίωνα, τὸ περὶ συνθηκῶν τῆς ζωῆς ἐν τῷ σύμπαντι κεφάλαιον, θὰ ἦτο ὁλοσχερῶς κεκλεισμένον.

Ἄλλ' οἱ Φυσιολόγοι ἄλλην περὶ τούτου ἔχουσι

1) Βλέπε ἀριθμ. 43, ἐν σελ. 853 — 54.

2) Ἐν σελ. 297 καὶ ἐφεξῆς.